

6. मनोरंजनाची माध्यमे आणि इतिहास

प्रश्न १ ला. पुढील विधाने सकारण स्पष्ट करा.

- १) प्रत्येक व्यक्तीच्या जीवनात मनोरंजन का आवश्यक असते.
- २) चित्रपट पहाणे हे अकृतिशील मनोरंजन आहे.
- ३) कागदाच्या होड्या बनवणे हे कृतिशील मनोरंजन आहे.
- ४) कठपुतळ्यांचा खेळ प्राचीन आहे.
- ५) संत नामदेवांना महाराष्ट्राचे आद्य कीर्तनकार मानतात.
- ६) संत एकनाथांची भारुडे लोकप्रिय आहेत.
- ७) विष्णुदास भावे मराठी रंगभूमीचे जनक आहेत.
- ८) महाराष्ट्रात संगीत रंगभूमीचा उदय झाला.
- ९) देवलांचे संगीत शारदा हे नाटक महत्त्वाचे ठरले.
- १०) मराठी रंगभूमी समृद्ध आहे.
- ११) भारतातील चित्रपटांची जननी अशी महाराष्ट्राची ख्याती आहे.
- १२) पोवाडे गाताना-ऐकताना वीरश्री संचारते.

प्रश्न २ रा. थोडक्यात उत्तरे लिहा.

- १) मनोरंजन कोणते काम करते ?
- २) प्राचीन मध्ययुगीन काळात मनोरंजनाची कोणती साधने होती ?
- ३) आधुनिक काळातील मनोरंजनाची साधने सांगा.
- ४) मनोरंजनाचे दोन प्रकारे होणारे वर्गीकरण सांगा.
- ५) कृतिशील व अकृतिशील मनोरंजन म्हणजे काय ते सांगा.

- ६) कठपुतळ्यांचा खेळ हा किती प्राचीन आहे ?
- ७) प्राचीन भारतात कठपुतळ्यांच्या बाहुल्या तयार करण्यासाठी कोणत्या गोष्टी वापरतात ?
- ८) कठपुतळीचा प्रयोग करण्यासाठी कोण-कोणत्या गोष्टी आवश्यक असतात ?
- ९) कठपुतळीचे कोणते प्रकार आहेत ?
- १०) दशावतारी नाटके कोणत्या दहा अवतारांवर आधारित असतात ?
- ११) दशावतारी नाटकाच्या शेवटाचे वैशिष्ट्ये कोणते ?
- १२) भजन म्हणजे काय? भजनाचे प्रकार कोणते आहेत?
- १३) कोणाकोणाची भजने प्रसिद्ध आहेत?
- १४) कीर्तनकारांच्या अंगी कोण-कोणते गुण असावे लागात?
- १५) लळित सादर करताना कोण-कोणत्या कथा सांगितल्या जातात?
- १६) भारुड कशाला म्हणतात?
- १७) संत एकनाथांनी लिहिलेल्या एका भारुडाच्या दोन ओळी लिहा.
- १८) तमाशा या पर्शियन शब्दाचा अर्थ काय ? तमाशाचे दोन प्रकार कोणते?
- १९) रंगभूमीशी कोण-कोणते घटक संबंधित असतात?
- २०) विष्णुदास भावे मराठी रंगभूमीचे जनक म्हणून का ओळखले जातात?
- २१) मराठी रंगभूमी समृद्ध व्हायला कोणती कारणे घडली?
- २२) चित्रपटनिर्मितीच्या क्षेत्रात कोण-कोणत्या कंपन्यांनी भाग घेतला?
- २३) चित्रपटाचे प्रकार सांगा.